BLOM ECOLOGIE B.V.

ECOLOGISCH ADVIES & ONDERZOEK

Rapportage aanvullend onderzoek kleine marterachtigen Klaphekstraat ong. te Ewijk

Colofon

Status:	Definitief
Project:	BE/2019/708/r
Datum:	15 mei 2020
Samensteller(s):	ir. ing. K.J. Rebergen
Collegiale toets:	ing. C.J. Blom
Opdrachtgever:	GEMEENTE BEUNINGEN Van Heemstraweg 46 6641 AE Beuningen
Contactpersoon:	dhr. S. Bouwens

Disclaimer

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

© Blom Ecologie B.V. / Gemeente Beuningen

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Inhoud

1 Inleiding en methode 4

1.1 Aanleiding 4

1.2 Planlocatie 4

1.3 Ecologie kleine marterachtigen 6

1.4 Methode 6

2 Resultaten 9

2.1 Resultaten 9

2.2 Interpretatie resultaten 10

3 Conclusie 12

3.2 Conclusie 12

3.2 Vervolgstappen 12

1 Inleiding en methode

1.1 Aanleiding

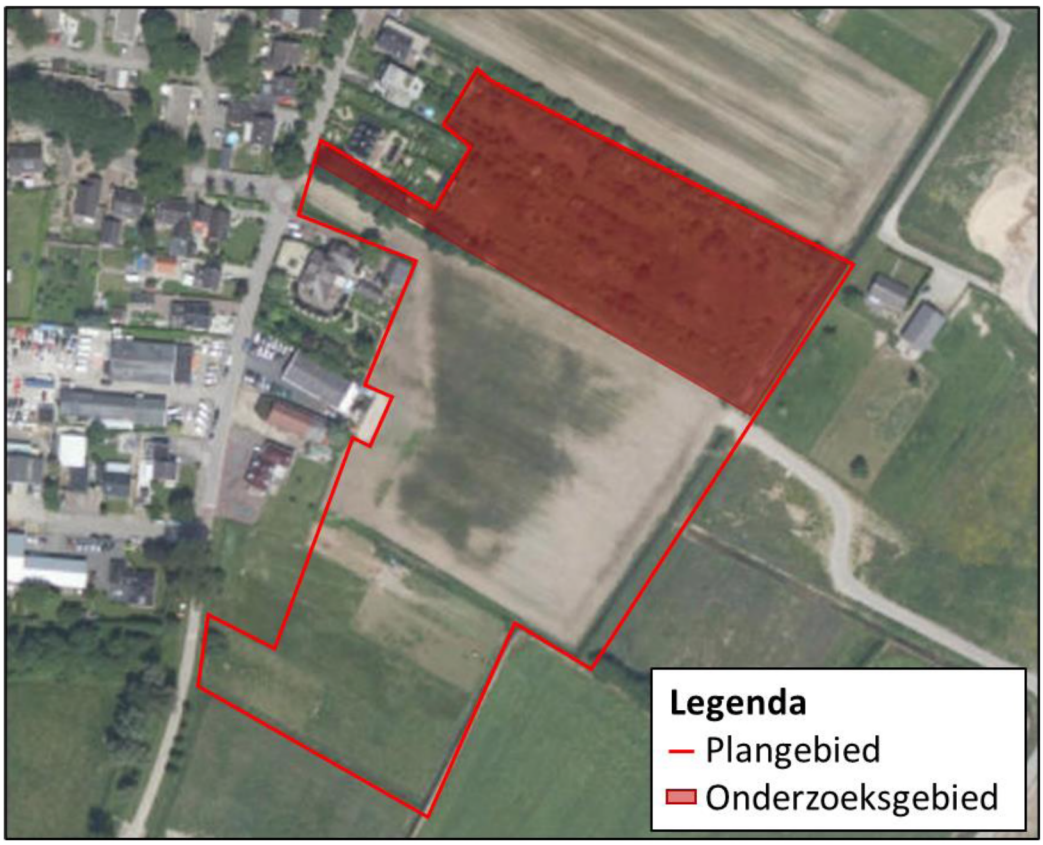
Aan de Klaphekstraat ong. (gelegen rondom de percelen aan de Klaphekstraat 23 en 25a, b en c) te Ewijk is een perceel bestaande uit een (mais)akker, paardenweide, sloten en struwelen gesitueerd. DeGemeente Beuningen is voornemens op het perceel een ecologische wijk te realiseren genaamd 'Ecowieck'. Om de beoogde ontwikkeling mogelijk te maken, dienen de groenstructuren verwijderd te worden.

Voorafgaand aan de werkzaamheden is door Blom Ecologie B.V. een verkennend onderzoek uitgevoerd naar eventuele knelpunten ten aanzien van beschermde natuurwaarden. Uit dit verkennend onderzoek bleek dat de aanwezigheid van kleine marterachtigen niet volledig uit te sluiten is (Fairhurst, 2019). Onder de Wet natuurbescherming (Wet nb) zijn kleine marterachtigen als de bunzing, hermelijn en wezel beschermd en geldt er geen vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Uit het verkennend onderzoek bleek dat de beoogde ontwikkeling mogelijk kan leiden tot negatieve effecten op de soorten en derhalve tot overtreding van Wnb.

Dhr. S. Bouwens van de Gemeente Beuningen heeft Blom Ecologie B.V. verzocht om aanvullend onderzoek middels een marterbox, wildcamera en sporenbuizen uit te voeren om de aan- dan wel afwezigheid van de kleine marterachtigen vast te stellen.

1.2 Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Klaphekstraat ong. te Ewijk. De planlocatie bestaat uit een perceel welke een (mais)akker, paardenweide, struwelen en sloten bevat (figuur 1.1). Behoudens het pad de Hekkeslag is er geen bestrating aanwezig in het plangebied. Aan de noordzijde van de planlocatie ligt een struweel en in het midden van de planlocatie de maisakker. Deze zijn van elkaar gescheiden door een brede begroeide sloot en het pad de Hekkeslag. De paardenweide ligt aan de zuidwest zijde van de planlocatie. Heel de oostzijde is omkaderd door een smalle sloot. Tijdens het plaatsen van de marterboxen, wildcamera's en struikrovers op 19 maart 2020 werd duidelijk dat de akkers geoogst waren en niet meer over potentie beschikten. De focus is derhalve gelegd op het noordelijk gelegen gedeelte met groenstructuren (figuur 1.2).

Figuur 1.1 *De planlocatie (rood) betreft (mais)akker, paardenweide, sloten en struwelen. Voornamelijk het braakliggende kavel met groenstructuren aan de noordelijke zijde beschikt over potentie voor kleine marterachtigen (bron: Google maps).*

Figuur 1.1 *(links) De zuidelijk gelegen agrarische akkers hadden ten tijde van het plaatsen van de materialen geen potentie (meer) voor kleine marterachten. (rechts) De focus is derhalve gelegd op de noordelijke zijde.*

1.3 Ecologie kleine marterachtigen

De bunzing, hermelijn en wezel zijn kleine marterachtigen (figuur 1.3). Deze soorten zijn sterk verbonden aan kleinschalige landschappen met afwisselende structuren als houtwallen, bosschages, begroeide oevers, weides en parken. Afwisselende structuren bieden voldoende dekking en voedsel en zijn van groot belang bij de migratie. Alle drie de soorten zijn roofdieren die vaak dag en nacht actief opzoek zijn naar voedsel als kleine zoogdieren, amfibieën en (jonge) kleine vogels. Naast de belangrijke functies als dekking, voedsel en verspreiding moet een geschikt leefgebied ook voorzien in rust- en voortplantingsplaatsen. Droge plaatsen als oude holen, houtstappels, holle bomen, takkenrillen, strobalen, puinhopen en ook oude schuren en stallen bieden geschikte rust- en voortplantingsmogelijkheden. De voortplantingsperiode van de soorten liggen tussen circa medio april en juni, dit is dan ook een actieve periode van kleine marterachtigen en behoeft de voorkeur qua onderzoeksperiode (Bouwens, 2017; Zoogdiervereniging, 2020).

Figuur 1.3 De wezel, hermelijn en bunzing (bron: Google images).

1.4 Methode

De marterboxen, wildcamera's en struikrover zijn in de periode 19 maart 2020 – 30 april 2020 uitgezet.

Marterbox

Hierbij wordt een cameraval in een marterbox gemonteerd die alleen te bereiken is door middel van een tunnel. De dieren hoeven dan hun dekking niet te verlaten. De marterbox wordt voorzien van een blik sardines. De wildcamera is voorzien van een lens (+2). De marterboxen zijn in de buurt van dekking geplaatst.

Figuur 1.4 De gebruikte marterbox (© Blom Ecologie B.V.).

Wildcamera

De wezel en hermelijn worden zeer zelden vastgelegd door middel van een wildcamera. De kans op beelden van een bunzing is groter. De wildcamera's zijn geplaatst op mogelijke wissels van dieren.

Figuur 1.5 De geplaatste wildcamera's zijn gericht op mogelijke wissels.

Struikrover

De struikrover betreft een metalen huls waarin een wildcamera en blik sardines (in houtstandaard) wordt verwerkt. Aan de bovenzijde is een glazen plaat aanwezig voor lichtinval.

Figuur 1.6 De struikrover is onder een houtstapel geplaatst.

Sporenbuizen

De sporenbuizen zijn in de periode 30 april 2020 – 4 mei 2020 uitgezet. In totaal zijn er 14 sporenbuizen uitgezet. Deze zijn verdeeld over de planlocatie (met potentie voor marterachtigen). De sporenbuis is voorzien van een sporenplankje, waarop de pootafdrukken (prenten) worden vastgelegd. Sporenbuizen zijn voornamelijk gericht op het verkrijgen van prenten van wezel en hermelijn. Er zijn 10 sporenbuizen met een diameter van 10 cm gebruikt en 4 sporenbuizen van 15 cm. Deze grote sporenbuizen zijn gebruikt om de kans voor afdrukken van bunzing te verhogen. Deze sporenbuizen zijn verdeeld over de noordelijke zijde.

Figuur 1.6 De geplaatste sporenbuizen. In totaal zijn 14 sporenbuizen (10 met diameter 10cm en 4 met diameter 15cm) uitgezet.

2 Resultaten

2.1 Resultaten

Op de camerabeelden (marterboxen, wildcamera's en struikrover) zijn de volgende soorten waargenomen:

Marterbox

Bosmuis, huismuis, bruine rat, rosse woelmuis en konijn (jong)

Wildcamera

Konijn, (tam) konijn, bruine rat, koolmees, fazant, huiskat, haas, zanglijster, buizerd, gaai, hond, houtduif, egel, **bunzing,** merel, roodborst, wilde eend en ree.

Struikrover

Huismuis, bosmuis, woelmuis (spec.), merel, rosse woelmuis, huiskat, bosspitsmuis, huispitssmuis, roodborst en winterkoning

Sporenbuizen

Op de planken van de sporenbuizen zijn prenten aan muizen (soort onbekend) aangetroffen.

Figuur 2.1 De waargenomen bunzing op 18 april 2020.

2.2 Interpretatie resultaten

Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat de planlocatie door de bunzing gebruikt wordt. Ondanks dat de soort slechts één keer is gezien (d.d. 18 april 2020), wordt aannemelijk functioneel leefgebied voor de soort door de beoogde ontwikkeling weggenomen. De exacte functie voor de soort is onbekend. Gezien de grootte van het gebied, is het aannemelijk dat de soort meerdere malen het gebied heeft gepasseerd en dat het gebied mogelijk dient als foerageergebied. De beelden toonden namelijk een grote hoeveelheid muizensoorten aan. Dit is de voornaamste voedselbron van de soort. De trefkans van kleine marterachtigen is over het algemeen namelijk zeer laag.

Door de grootte van de ontwikkeling én de cumulatieve effecten (recentelijke nieuwbouw in de directe omgeving), kan niet anders geconcludeerd worden dat de groenstructuur aan de noordzijde een essentiële functie in beslag neemt voor de bunzing. Om de beoogde ontwikkeling mogelijk te maken, dient derhalve een ontheffing in het kader van Wet nb voor functioneel leefgebied voor de bunzing aangevraagd te worden. Dit betekent dat het gebied gecompenseerd dient te worden.

Figuur 2.2 *In de beoogde ontwikkeling zal een Ecowijk ontwikkeld worden, waarbij een groot deel van het gebied zal worden ingericht met nieuwbouw woningen. De groene vlakken zijn recentelijk gerealiseerd (tevens nieuwbouw).*

Voor de overige kleine marterachtigen (wezel en hermelijn) zijn geen indicaties waargenomen dat deze soorten tijdens het onderzoek gebruikt maakten van het leefgebied. Beide soorten blijven echter lastig waar te nemen met de gebruikte methoden (marterbox, struikrover en sporenbuizen). Bij het mitigeren van het leefgebied van de bunzing, zullen ook de soorten wezel en hermelijn profiteren van deze ontwikkeling.

3 Conclusie

3.2 Conclusie

Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat voornamelijk bunzing gebruikt maakt van de groenstructuur ten noorden van de planlocatie. Om de beoogde ontwikkeling mogelijk te maken dient een beschikking in het kader van de Wet natuurbescherming voorhanden te zijn.

3.2 Vervolgstappen

Voor de uitvoering van de beoogde ontwikkelingen is ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk t.a.v. de bunzing. Voor het verkrijgen van een beschikking zijn de volgende voorwaarden benodigd: (i) er dient aangetoond te worden dat er geen andere bevredigende optie voor handen is, (ii) er is sprake van een wettelijk belang, (iii) er zal geen afbreuk gedaan worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort (een robuust en ruim maatregelenpakket van tijdelijke en permanente voorzieningen wordt hiertoe voorgesteld en uitgevoerd). Gezien het voorgaande onderzoek is er geen reden om aan te nemen dat eventueel benodigde ontheffingen, mits de juiste maatregelen worden getroffen en een wettelijk belang kan worden aangevoerd, niet verkregen zouden kunnen worden.

Bronnen

- Fairhurst, G. 2019. Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan de Klaphekstraat ong. te Ewijk. Blom Ecologie B.V., Waardenburg.
- Bouwens, S., 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant, 's-Hertogenbosch.

Websites

www.ndff.nl
www.soortenbank.nl
www.verspreidingsatlas.nl

BLOM ECOLOGIE
ECOLOGISCH ADVIES & ONDERZOEK

ZANDWEG 46, 4181 PM WAARDENBURG

WWW.BLOMECOLOGIE.NL